

Pöytyän kirjastostrategia 2010

Sisällysluettelo

Pöytyän kirjasto

Visio.....	3
Toimintaamme ohjaavat arvot.....	3
Käytännön toimenpiteet.....	5
Swot.....	8
Vahvuudet.....	8
Heikkoudet.....	8
Uhat.....	9
Mahdollisuudet.....	9

Visio

Yhteistyötä hyödyntäen ammattitaitoon ja avoimuuteen panostaen tämän päivän ja huomisen kirjasto- ja tietopalveluja – menneisyyttä unohtamatta

Toimintaamme ohjaavat arvot

Tasapuolisuus ja moniarvoisuus. Kaikille tasapuolisesti tarjottavat palvelut Kirjastolain nro 904/1998 2 §:n hengessä:

”Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.”

Asiakaslähtöisyys. Asiakas on kaiken toimintamme lähtökohta ja päämäärä. Ilman asiakasta meitä ei ole olemassa eikä ole arvoa palvelulla, joka ei kohtaa kysyntää.

Turvallisuus. Kirjaston tulee olla turvallinen paikka, johon kaikkien on helppo tulla ja jossa kaikki voivat esteettä viihtyä ja asioida

Henkilökunta. Osaava, koulutettu ja motivoitunut henkilökunta, jota on helppo lähestyä. Kaikki työsuoritukset tai palvelutehtävät ovat meille haasteita, joissa pyrimme aina tekemään parhaamme ja joka kerta ylittämään aikaisemman osaamisemme.

Tarjottava aineisto. Pidämme kokoelmamme monipuolisina, uudistuvina ja ajantasaisina. Erilaiset tallennemuodot ja niiden käyttäjät tulee tarjonnassa huomioida tasapuolisesti

Kustannustehokkuus ja taloudellisuus. Tuotamme palvelumme ja järjestämme toimintamme kustannustehokkaasti ja taloudellisesti

Ajankohtaisuus. Kunnan tietopalvelukeskuksena kirjaston henkilökunnan tulee olla selvillä ajankohtaisista asioista, ilmiöistä ja virtauksista

Paikallisuus. Pöytyän kirjastolaitos on ainoa tallennekeskus, joka keskitetysti taltioi oman paikkakuntansa aineistoa. Tämän huomioimme toiminnassamme ja kokoelmissamme.

Innovatiivisuus. Kirjastomme ovat tämän päivän toiminta- ja palvelukeskuksia, jotka seuraavat aikaansa. Ne ovat jatkuvasti kehittyviä ja muutoksiin valmiita, joustavia yhteisöjä ja palvelupaikkoja

Palveluhenkisyys. Kirjastomme tarjoavat yksilöllistä, kaikille tasapuolista palvelua. Palvelun avainsanoja ovat lupauksen pitäminen, loppuun asti suoritettu, kaikille samanarvoinen palvelu.

Kirjastojen välinen yhteistyö. Pöytyän ja Auran välisen, tiiviistä ja toimivasta kirjastoyhteistyöstä saatavien hyötyjen ulottaminen molempien kuntien alueelle. Tavoitteena tuottaa monin verroin parempaa palvelua kuin mihin kirjastot erillisinä yksikköinä pystyisivät. Alueellisen yhteistyön hyödyntäminen ja jalostaminen asiakkaan ja kuntalaisen parhaaksi

Nopea muutosreagointi. Kirjastolaitoksella on valmius arvioida toimintansa uudelleen tarvittaessa hyvinkin nopeasti. Avainsanoina joustavuus, ennakkoluulottomuus

Oman työn arvostus. Henkilökunta, joka arvostaa itseään ja omaa työtään. Tasapainoinen, itseään kunnioittava henkilö pystyy arvostamaan myös muita – sekä asiakkaita että yhteistyökumppaneita

Puolueettomuus, objektiivisuus. Kirjaston on oltava paikka, jossa kaikki mielipiteet ja arvot tulevat tasavertaisesti esiin. Tämä koskee kaikkea toimintaamme ja myös kokoelmiamme

Panostus nuoriin, perheiden hyvinvointi. Tämän päivän lapsi ja nuori on myös huomisen kirjastonkäyttäjä. Heihin panostamalla panostamme tulevaisuuteen.

Hyvä työilmapiiri. Pyrimme säilyttämään hyvän työilmapiirin ja vaalimaan sitä. Hyvä työpaikkahenki on kaiken perusta – se auttaa jaksamaan ja se heijastuu myös asiakkaisiin

Viihtyisyys. Kirjaston tulee olla viihtyisä paikka, jonne on miellyttävä tulla

Kestävä kehitys. Kirjaston lainaustoiminta jo itsessään perustuu kestäväan kehitykseen ja kierrätykseen. Pyrimme tukemaan näitä arvoja myös muussa toiminnassamme

Sosiaalinen vastuu. Kirjasto tuntee vastuunsa ja on aktiivinen toimija monien eri yhteistyökumppanien kanssa (sosiaali- ja terveyspalvelut, koulu, päiväkodit jne.)

Käytännön toimenpiteet

Tähän me panostamme	Näin tavoitteisiin päästään	Tuloksen seuranta
Tasapuolisuus ja moniarvoisuus	▪ aukioloaikojen tulee olla riittävät siten, että kaikki kuntalaisryhmät voivat käyttää palveluja. ▪ tasa-arvoinen ja tasapuolinen palvelu kaikille asiakkaille	▪ mielipidekysely 2 vuoden välein ▪ kirjastojen yhteiset toimintaohjeet, joita kaikki noudattavat
Asiakaslähtöisyys	▪ asiakkaat palvellaan tasapuolisesti ja ystävällisesti ▪ henkilökunnan tiedonhallintataitoja kehitetään koko ajan ▪ asiakaspalvelun avainsanoja: ystävällisyys, palveluhenkisyys, kunnioitus	▪ palautteiden määrä ja laatu ▪ tietopalvelujen määrä (otannalla) ▪ käynnit/vuosi ▪ asiakastyytyväisyyskysely
Turvallisuus ja viihtyisyys	▪ siisti, innostava ja houkutteleva ympäristö, jossa erityyppisten asiakkaiden tarpeet on huomioitu. ▪ huolehditaan sekä henkilökunnan että asiakkaiden turvallisuudesta. ▪ huolehditaan hyllyjärjestyksestä ja muusta siisteydestä ▪ järjestetään vaihtuvia näyttelyjä ajankohtaisista teemoista ▪ Luodaan selkeät hyllyopasteet	▪ riskianalyysin laadinta ja säännöllinen päivitys ▪ järjestetään vuosittain 5-10 teemanäyttelyä ajankohtaisista aiheista ▪ asiakaskysely 2 vuoden välein
Henkilökunta	▪ huolehditaan henkilökunnan ammattitaidon ylläpidosta ja sen ajan tasalla pitämisestä ▪ jokainen työntekijä on omalla panoksellaan kirjaston markkinoija ▪ pyritään osallistumaan TYKY- ja TYHY-toimintaan	▪ jokainen osallistuu 3-4 koulutukseen/vuosi ▪ säännölliset kehityskeskustelut ja henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi

Tarjottava aineisto	▪ monipuoliset ja eri käyttäjäryhmät huomioiva kokoelma hyödyntäen yhteistyössä eri pisteiden omia erikoiskokoelmia ▪ kukin yksikkö vastaa oman alueensa erikoisaineistosta (kotiseutuaineisto)	▪ kokoelman kierto/vuosi ▪ hankinnat ja niiden jakautuminen/vuosi ▪ otanta luokittain aineiston kierrosta ▪ poistot/vuosi
Kustannustehokkuus ja taloudellisuus	▪ hankinnat kilpailutetaan 2 vuoden välein ▪ henkilökunta on pitkälle erikoistunut kaikissa pisteissä molempien kuntien hyväksi -> päällekkäistyön minimointi (Pöytyä-Aura – kirjasto yhteistyö) ▪ uuden tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen mahdollisimman kattavasti	▪ käynnin hinta/asukas ▪ lainan hinta/asukas ▪ taloudellisuus (= (henkilöstökulut + kirjastoaineistokulut) / (fyysiset käynnit + lainaus))
Innovatiivisuus ja nopea muutosreagointi	▪ kirjasto seuraa / on seurannut ajankohtaisia virtauksia ja toteuttanut innovatiivisiakin uusia palvelumuotoja. Tähän pyritään jatkossakin ▪ tuleviin suuriin muutoksiin kuntakentällä pyritään varautumaan etukäteen keskustelemalla ja suunnittelemalla toimintaa erilaisissa, muuttuvissa toimintaympäristöissä ▪ jatketaan säännöllisten henkilöstötapaamisten järjestämistä ▪ aina tilaisuuden tullen hyödynnetään benchmarkausta, seurataan ajankohtaistiedotteita aktiivisesti (keskustelufoorumit ja ammattilehdet)	▪ henkilöstöpalaverien määrä/osallistujien määrä ▪ kehityskeskustelut

Kirjastojen välinen yhteistyö	▪ Pöytyä-Aura – kirjastoyhteistyö ▪ alueellinen yhteistyö ▪ valtakunnallinen kirjastoverkko	▪ erikoisosaamisalueiden määrä ▪ seutulainojen määrä ▪ kaukolainojen määrä ▪ valtakunnalliset projektit, joissa ollaan mukana
Kestävä kehitys	▪ sähköiset kirjat ▪ sähköisten palvelujen hyödyntäminen ▪ lainattavat kirjastokassit ▪ huomautukset ja ilmoitukset tekstiviestinä tai sähköpostina ▪ lainaustoiminta ▪ poistokirjojen myynti ▪ järjestetty jätteen keräys	▪ sähköisten kirjojen määrä ▪ käytettävien sähköisten sovellusten määrä
Sosiaalinen vastuu ja panostus lapsiin ja nuoriin. Perheiden hyvinvointi.	▪ kirjavinkkaukset ▪ syntyvän kuntalaisen ja tulevien vanhempien kirjastopaketti ▪ tiedonhallintataitojen opetus ▪ satutunnit ▪ kirjasto on päivähoidon ja koulun tukipalvelu ▪ kirjasto on paikka, joka tukee sosiaalista selviytymistä ▪ vanhusten kirjastopalvelut (kotipalvelu ja laitospalvelut)	▪ tiedonhallintataitojen opetus/luokka-aste/vuosi ▪ kirjavinkkaus/luokka-aste/vuosi ▪ satutuntien määrä/vuosi ▪ vanhainkoti- ja terveyskeskuskäyntien määrä

Swot

Vahvuudet

- hyvät aukioloajat
- suhteellisen vakaa kuntatalous
- osaava, motivoitunut ja työstään innostunut henkilökunta
- monitaitoisuus
- yhteistyökykyisyys
- yhteistyö- ja kuntaliitospokemus
- Pöytyä-Aura – kirjastoyhteistyö. Sen hyvä maine sekä kunnissa että valtakunnallisesti
- erikoistuminen
- hyvät suhteet muihin toimijoihin
- verkko-osaaminen, atk-taidot
- hyvä työpaikkahenki
- markkinointi
- luottamushenkilöiden ja esimiesten tuki
- Riihikosken kirjastolla viihtyisät tilat

Heikkoudet

- Kyrön kirjaston toimitilat
- Riihikosken kirjaston alhainen käyttöaste
- pinta-alallisesti laaja kunta, rakenteeltaan haja-asutettu kunta
- kokoelmatyölle ei tarpeeksi aikaa
- henkilöstötapaamisia liian vähän (Pöytyä-Aura –akselilla. Rajoitteena ajan puute)
- näyttelytilojen puute (molemmat kirjastot)

” Ei niin synkkää, pimeää, ettei aamu koita. Ei niin suurta surua, ettei ilo voita.”

Uhat

- ei uutta kirjastoa Kyröön
- palvelujen liiallinen keskittäminen (kahden tasavertaisen keskustaajaman sijasta)
- palvelurakenteen muutos (uhka, jos heikentää palveluamme)
- pienten koulujen kirjastopalvelujen heikkeneminen (uhka, jos ei taloudellisia resursseja siirtokokoelmiin)
- henkilökunnan määrä suhteessa työn määrään (ei liikkumavaraa)
- alueellinen kirjastoyhteistyö (uhka, jos jarruttaa omaa kehitystämme)
- henkilökunnan jaksaminen
- lasten ja nuorten lukuharrastuksen väheneminen
- näennäisen muuttumattomuuden harhaan valtaan tuudittautuminen
- kirjaston aseman heikkeneminen valtionhallinnossa (maksuttomuus, valtionosuudet jne.)
- uusi tekijänoikeuslaki
- ammattikuvan hämärtyminen (kirjaston ydintoiminnot unohtuvat)

Mahdollisuudet

- Kyröön rakennettava uusi kirjasto-oppimiskeskus
- palvelurakenteen muutos (mahdollisuus, jos onnistuu hyvin)
- alueellinen kirjastoyhteistyö (vahvuus, jos osaamme hyödyntää oikein ja ennakkoluulottomasti)
- siirtokokoelmakäytännön aloittaminen turvaamaan pienten kyläkoulujen kirjastopalvelut
- nopea muutosreagointi
- Opetusministeriön projektit ja niissä mukana oleminen. Mahdollistavat uudet, kokeilevat, modernit palvelut.
- ammattikuvan kirkastaminen (yhteistyön avulla, erikoistumismahdollisuudet)
- täydennyskoulutus